

Schriftelijke vraag van Mevr. Czekalski: Toegankelijkheid van bibliotheken voor PBM's in Ukkel

Mijnheer de burgemeester,
Geachte leden van het college,

De gemeente Ukkel beschikt over 4 Franstalige openbare bibliotheken maar zijn deze bibliotheken toegankelijk voor personen met een handicap of bijzondere behoeften, alsook voor personen met beperkte mobiliteit (PBM)? Dit is de vraag die ik u wil stellen.

De Belgische bevolking bestaat voor een groot deel uit personen met een handicap of bijzondere behoeften, en mensen met beperkte mobiliteit. Volgens Europese statistieken heeft 27,2% van de Belgische bevolking een handicap, waarvan 13% in België. Personen met beperkte mobiliteit vertegenwoordigen ongeveer 40% van de Belgische bevolking.

De uitdagingen zijn dus groot. Personen met een handicap kunnen moeite hebben om toegang te krijgen tot het bibliotheekgebouw, informatie en collecties te raadplegen of deel te nemen aan evenementen. Personen met beperkte mobiliteit kunnen ook moeite hebben om het gebouw binnen te komen, zich er te verplaatsen of gebruik te maken van de faciliteiten.

De toegankelijkheid van bibliotheken is een belangrijke factor in sociale en culturele inclusie. Bibliotheken spelen een rol in het bieden van toegang tot kennis en cultuur voor iedereen, ook voor personen met een handicap of bijzondere behoeften.

Ik wens daarom de volgende vragen te stellen:

- Zijn al onze bibliotheken en hun faciliteiten toegankelijk?
 - Is het personeel opgeleid in het verwelkomen van personen met een handicap of bijzondere behoeften?

Ik dank u bij voorbaat voor uw antwoorden en voor de opvolging die u aan dit verzoek zult geven.

Aurélie Czekalski
Gemeenteraadslid - MR

Antwoord van het college –

De gemeente Ukkel heeft vier openbare bibliotheken op haar grondgebied, één Nederlandstalige en drie Franstalige (een vijfde tweetalige bibliotheek is gepland in Merlo, die zal voldoen aan de toegankelijkheidsvereisten).

Drie van deze bibliotheken zijn toegankelijk voor personen met beperkte mobiliteit:

- Bibliotheek Homborch: het meest geschikte gebouw is het gebouw waarin de bibliotheek van Homborch (en het kinderdagverblijf) is ondergebracht. Dit gebouw is vrij recent gebouwd en in het ontwerp ervan zijn de huidige toegankelijkheidscriteria opgenomen.
- Bibliotheek Le Phare: de verschillende ruimtes van Le Phare zijn toegankelijk via lichte hellingen of, in het geval van de polyvalente zaal Diord en de openbare computerruimte, via een secundaire toegang (deur in de inkomhal).
- Nederlandstalige bibliotheek: de PBM-toegang is via de achterste parking (ingang Victor Allardstraat) en alle uitleenruimtes bevinden zich op hetzelfde niveau.

Vanwege de ouderdom van het gebouw is de bibliotheek Centre nog niet toegankelijk. Op verzoek van de schepenen van Cultuur heeft de dienst Gemeente-eigendommen in maart 2023 een studie besteld bij AMT Concept vzw. De conclusies van deze studie luiden als volgt: *“Om de bibliotheek aan te passen aan de toegankelijkheidseisen voor personen met beperkte mobiliteit zijn grote werken nodig. Bovendien is toegang tot de bovenste verdiepingen niet mogelijk met de huidige configuratie van het gebouw. Misschien moeten we overwegen om personen met beperkte mobiliteit toe te laten tot de computerruimte en een leeszaal en een service aan te bieden die hen door de rekken begeleidt”.*

De vraag om deze ruimtes opnieuw in te richten wordt nu dan ook gesteld, in de wetenschap dat het op middellange termijn, tijdens de volgende zittingsperiode, noodzakelijk zal zijn om ofwel grote werken te overwegen om de bibliotheek Centre volledig te herinrichten, ofwel ervoor te kiezen deze naar een nieuwe ruimte te verhuizen.

Maar de toegankelijkheid van de bibliotheek is niet beperkt tot toegang voor personen met beperkte mobiliteit. In onze bibliotheken wordt rekening gehouden met alle soorten handicaps. Deze aandacht voor de toegankelijkheid van deze faciliteiten en de beschikbare boeken en media is de afgelopen jaren aanzienlijk geïntensiveerd. Dit wordt weerspiegeld in het Leesontwikkelingsplan 2019-2024, waarin de acties worden beschreven die (in samenwerking met andere gemeentediensten) worden uitgevoerd om personen met een handicap te helpen.

De doelstellingen en acties onder prioriteit 2 van *inclusieve bibliotheken* sluiten hierbij aan:

- Algemene doelstelling 1. De angst voor verschillen overwinnen; sociale voorstellingen veranderen
 - Operationele doelstelling 2.1. Omgaan met handicaps
 - Actie. Deelnemen aan dagen gewijd aan personen met een handicap (Samedifférence, zie hieronder).
 - Actie. Evenementen aanpassen voor personen met een handicap (tweetalig vertelproject in gebarentaal, filmcollectie met audiodescriptie).
 - Actie. Organiseren van inclusieve workshops gegeven door personen met een handicap (tentoonstelling in Le Phare met happycurien in het kader van het Kunstenaarsparcours 2021).
 - Operationele doelstelling 2.2. Stereotypen bestrijden
- Algemene doelstelling 4. De inrichting van lokalen heroverwegen volgens inclusieve criteria
 - Actie. Herdefiniëren van externe toegang tot bibliotheken
 - Actie. Herdefiniëren van de interne toegang tot bibliotheken om de mobiliteit en toegankelijkheid te verbeteren

In het algemeen krijgt het bibliotheekpersoneel opleiding in de omgang met alle soorten publiek en van een breed scala aan specialisten (geestelijke gezondheidszorg - Ludo in Vronerode), visuele beperking, ziekenhuizen, rusthuizen en nazorgcentra). De bibliotheken hadden een stand op de laatste twee Samedifférence-dagen en boden een reeks activiteiten aan om het bewustzijn over visuele beperking te vergroten en de speciale collecties te presenteren. Sinds 2020 omvatten deze collecties tactiele boeken, boeken die gemakkelijk te lezen zijn of aangepast zijn voor personen met dyslexie, boeken in grote letters, luisterboeken en een selectie films met audiodescriptie.

Daarnaast verwelkomen bibliotheken vrijwilligers met een verstandelijke beperking in samenwerking met gespecialiseerde verenigingen.